

---

## WITNESS STATEMENT OF SHAKIR BAKER BRINDAR ZEWKI

---

I, Shakir Baker Brindar Zewki, father of Bilind Shakir Baker, of the **Personal Data**

**Personal Data** will say as follows:

1. I am the father of Bilind Shakir Baker (“**Bilind**”), one of the victims of the November 2021 tragedy. I am a designated full participant to the Cranston Inquiry.
2. I make this statement in order to provide relevant information, based on my knowledge and understanding of the circumstances leading up to and during the events under scrutiny. I acknowledge that the information that I received from my son during his journey may not always have been complete and / or accurate. I further wish to state that the events of 23 / 24 November 2021 were traumatic and difficult for my family and me. The passage of nearly three years may have impacted my ability to recall all events and conversations fully and / or accurately.
3. This statement was prepared with the assistance of my legal representatives at Duncan Lewis Solicitors.

### Background

4. I am an Iraqi national born on 01 July 1970. I live in the Bedar Neighbourhood, in the city of Zakho, which is in the Duhok Governorate of Iraqi Kurdistan. I work in the Kurdistan security forces and have done so for around 24 years.
5. My first wife, Firoz Kalad Jarde, sadly passed away in 2005. We had eight children together – six sons and two daughters – including Bilind. Our sons are Barzan (born in **PD**), Karwan (born **PD**), Zana (born in **PD**), Baram (born in **PD**), Bilind (born in 2001), and finally Alend (born **PD**). Alend was just **PD** old when his mother passed away. Barzan, Karwan, and Baram

are all now married and living in Canada, while Zana is married and still living here in Kurdistan. Alend is living with me at home. Our daughters are Mezdin (born in [PD]) and Nasrin (born in [PD]). They are both married and living with their families.

6. In 2006, I married Sewa Mohammad Ibrahim. We have five children together – one son and four daughters – who are all living at home with us. Our daughters are Darya (born in [PD]), Dunya (born in [PD]), Rojdin (born in [PD]) and Perjin (born in [PD]). Our son, Delbrin, was born in [PD].

### **Bilind Shakir Baker**

7. My son, Bilind, was born on 1 January 2001. He was a very quiet and kind child. He was always well behaved and never caused any problems for me or anyone else. Bilind had a strong relationship with his siblings and was always very good with them. He was especially loving and caring towards his siblings in the years after his mother passed away. Despite being young, he was always there for them. This shows the kind of person Bilind was – he was so loving and because of this everyone else loved him.
8. Bilind did not like school very much and so he only went to elementary school. He left education around Grade 6 when he was 11 years old. After this he spent most of his time socialising with friends and relatives. Our town is very small and we have family living nearby, so Bilind would always be out seeing different people in the local area. He would also join me for trips to the farms in the countryside around Bedar.
9. Bilind was a fit and healthy young man. He had a slim build and was around 180cm tall. He never had any health issues or conditions, and always stayed active.
10. Bilind loved to swim. There is a river that goes through Zakho, and a famous bridge that crosses it. Bilind would go there every day to swim with his friends during summer and spent as much time in the water as possible. He would sometimes swim at indoor pools but always preferred to swim outside. Bilind never swam competitively but he was a strong swimmer. In fact, when

I heard that there were two survivors of the shipwreck in November 2021, I was initially telling myself that Bilind would be one of them, as he could swim so well. Sadly, this was not his fate.

11. Before he left Kurdistan, Bilind worked with a friend in a local barbershop for around three months. I think the reason he never worked until this point was that in many ways, I did not want him to. When Bilind's mother passed away in 2005, he was only three or four years old, and after this I had to be his sole parental figure. I wanted to look after and provide for him, and I did not want him to feel that he needed to work. I felt like this in relation to all my children.
12. When Bilind's mother died, I do not think he fully understood what was happening because he was so young. As he grew up it was difficult for him to remember his mother properly, but losing a parent was still very hard for him. I tried to raise our children in the best way that I could and felt if I was going to remarry, I needed to wait for someone who I knew was right for our whole family. After marrying Sewa, she became a mother to my eight children, including Bilind, and she loved them very much. She cared for them and would do anything she could for them. I remember that she very quickly remembered all of their birthdays, and when they were younger, she used to make them their favourite meals. My children loved Sewa and you could not tell that she was a stepmother.

### **Leaving Kurdistan**

13. Life is hard here in Kurdistan. There is often conflict going on and as Kurds we are not truly free. We cannot travel in the way that we want and we face difficulties wherever we go. For example, I recall that a year before Bilind left for the UK, he attempted to travel to Turkey for a holiday. He was stopped at the airport and prevented from entering the country, just because of a Kurdish flag on his bag.
14. As time goes on, the way our people are treated make us feel like we are living in a cage. I still love my country, but I think it is harder for the young people here and I can understand why. They grow up feeling like they do not have a future, or at least not knowing what their future will be.

15. After the death of my first wife, I felt like I had to be Bilind's mother as well as his father. This was incredibly hard and I think it made his decision to leave even more difficult to deal with. I begged Bilind not to go and I did everything I could to try and make him stay. However, he insisted and insisted, and eventually I let him leave. I understand why young people want to live somewhere else, but even so, I was truly saddened by the fact my son was leaving and I could not bear the thought of it happening.

### **Journey from Kurdistan to France**

16. On 24 October 2021, Bilind left Kurdistan. He travelled with a friend of his called Mohammed (I do not know his surname). I did not know Mohammed very well. I think he was a person that Bilind had met because he was planning to travel to Europe. They met not long before leaving the country. My understanding is that Mohammed had brothers and uncles living in Germany. While Bilind was on his journey, we would speak regularly on phone calls via WhatsApp. Whenever he arrived in a new place, he would call to update me.

17. Bilind and Mohammed travelled to Baghdad by taxi with the intention of flying to Belarus. While he was in Baghdad, I called Bilind and asked him not to leave the airport, as the area was not very safe at that time. Bilind and Mohammed realised that there were no direct flights, and so they flew to Damascus, Syria, and from there to Belarus. Bilind flew on his own passport and had a visa for Belarus. I am not sure which city they flew to, but after arriving in Belarus, the two of them were met by an agent who then took them to an apartment. I did not know the agent or who they were, and Bilind did not explain the arrangements to me in any detail. I think it was Mohammed and his brother that had contacted the agents to arrange things. In the apartment, Bilind met more people and they formed a group of around six or seven.

18. Bilind phoned to tell me that he had arrived in Belarus. I checked how he was doing and he told me that everything was fine, but that it was very cold. I had given him some money and told him to buy a thick jacket so that he could cope better with the weather, as well as food for his journey.

19. Bilind spent one night in the agent's apartment and then was taken to the border by car. I believe it was the border between Belarus and Poland. Next they crossed the border on foot and walked for around five or six hours. Just before they crossed the border, Bilind rang to tell me what he was doing, and to explain that the agent had told him that he would need to turn his phone off until he arrived in Germany. He said that this was for safety reasons and to avoid being found by the authorities. After the long journey on foot, another car was waiting, and he continued through Poland.
20. Bilind made his way to Germany, and after arriving there he spent ten days in a kind of camp for asylum seekers. We had a video call while he was there, and he told me that everyone was being looked after and some people were providing them with food. Once he had left the camp, Bilind made his way to Cologne. I understand that Mohammed, who Bilind started the journey with, decided to stay in Germany because of the relatives he had living there.
21. Bilind was planning to travel from Cologne into France. He was given the address of where to go by an agent, but somehow started travelling in the wrong direction. I am not sure whether it was a taxi or a bus that he was travelling in, but during the journey someone asked Bilind where he was heading to, and he told them he was travelling to Paris. The person explained that he was going the wrong way, and so Bilind got out the vehicle at the next opportunity. He called me at that point and said that he had got lost and was in a forest. I told Bilind *'stop the next car you see and ask for help'*, which he did, and it happened to be a police car. Bilind said they took him to a hotel, and from there, he travelled by car to the northern coast of France.

### **Experience in northern France**

22. I believe Bilind arrived on the northern coast of France on 18 November 2021. He called and told me that he was in Dunkirk. He explained that there were some Kurds there, mostly speaking Kurdish Sorani, but also some people speaking Kurdish Ba#hdini. Bilind told me that he, along with a group of people he had met in the camp, took a taxi into the town together to buy food and other supplies.

23. Generally, whenever I spoke to Bilind on his journey he would tell me that everything was fine and never mentioned any worries. However, he told me that life in Dunkirk was hard as the weather was very cold and they were living in a tent in a camp that they referred to as 'the Jungle'. He complained to me about the conditions and I could tell he was struggling more than he had been previously. I spoke to Bilind almost every day between 18 and 23 November 2021.
24. On 23 November 2021, I spoke to Bilind several times. The first call was around 12:00 Iraq time (09:00 GMT), when he told me that an agent had said they would be leaving that day.
25. At around 18:00 Iraq time (15:00 GMT), Bilind phoned me while he was on a bus. He said that he and three others were being taken from the Jungle in Dunkirk to a different part of the coast. I am not sure who the people were that he was with. In fact, I did not learn who Bilind was with on the boat until I met their families after the tragedy.
26. At around 20:00 Iraq time (17:00 GMT), Bilind called me while he was walking to the boat. During this conversation he sounded very cold - I could tell this from his voice - so I checked that he had warm clothing. He told me that they had been walking for a while, from a forest to the place where they would be boarding the boat.
27. At around 00:00 Iraq time (21:00 GMT) on 24 November 2021, I had my final phone call with Bilind. He just told me that they were getting on to the boat. I could hear the voices of a woman and children in the background. I remember thinking at the time that, based on the tone of their voices, it sounded like the children were afraid of the water. Bilind said that it should take 3-4 hours to cross the Channel, and so they should be arriving in the UK at around 05:00 or 06:00 Iraq time (02:00 or 03:00 GMT). We did not have much time to talk, as Bilind told me that the agent had explained they would need to then turn their phones off for the journey.

### **Aftermath of the tragedy**

28. I did not speak to Bilind again after this. However, the next morning when it reached around

06:00 here in Iraq (03:00 GMT), I felt happy as I thought they must have made it. Then at around 23:00 Iraq time (20:00 GMT) on 24 November 2021, I heard on Rudaw TV, a Kurdish channel, that a boat had sunk whilst trying to reach the UK. I checked other TV channels which confirmed what had happened. At this point, I did not know whether Bilind was alive or not, but I was telling myself that he must have made it. I had heard that after arriving in the UK, people can initially be held in some type of detention without access to their phone. This gave me some hope as I thought it could be normal not to hear from Bilind right away.

29. I decided to send a photograph of Bilind to my cousin who has lived in the UK for a long time. His name is Ezaddian Haji Mustafa. He explained that if Bilind had made it safely to the UK, then he would be in a hotel or some form of detention facility. My cousin sent the photograph to people he knew in the UK, who then spread it around to people who had recently arrived, to check whether anyone had seen Bilind.
30. This was the most difficult time for me and my relatives. I can honestly say it was the hardest period of my life. It felt like everything in our lives stopped, time froze, and we were just waiting to find out what happened to our loved one.
31. While we were waiting for more news, Ezaddian told me that he had been in contact with the fiancé of someone else who they suspected was on the boat. This person told my cousin about an organisation, Lootka, that helps asylum seekers and was arranging for DNA samples to be taken such that the victims could be identified. Then around one month after the incident, I travelled to Sulaymaniyah, Iraq, where I met one of Ezaddian's friends. I stayed in a hotel overnight and the following day he took me to where the DNA samples were being taken.
32. Sometime after sending the DNA samples, we finally learned that Bilind was one of the victims when we saw it confirmed on a Rudaw TV broadcast. I do not recall the exact date this happened. Then, we had to wait for his body to be returned. I remember going to Erbil airport several days in a row to receive his body, but each day we would find out that the flight was delayed. I remember on one occasion we drove through thick fog to the airport, but then learned that due to poor weather we would have to return the following day. This made the experience

even harder and prolonged the pain of waiting to see Bilind's body.

### Conclusion

33. It is hard to describe the impact of this tragedy on our family; it has affected us a lot emotionally and mentally. Imagine losing someone, a loved one, who has passed away. You would typically be able to start mourning as soon as it happens, and begin making arrangements for a funeral. Although it is still extremely difficult, I think in this situation you can start to accept what has happened. After the tragedy in 2021, we had an awful period of uncertainty where we did not know whether Bilind was alive or not. We did not know what to do, and we could not stop thinking about it day and night. Then after finally learning that Bilind was a victim, we had to wait again to get his body back. The uncertainty and delays at every stage made the experience even more painful. If I am honest, there were times when I wished I was dead. I would have preferred to have died than go through what we went through.
34. After we received Bilind's body, it was initially difficult to find somewhere for mourners to come and express their condolences because of Covid. In the end we managed to find a warehouse and we set up 200-300 chairs. Over 2 days there were so many people that came, and then for many days afterwards we were still receiving visitors at our home. This period was incredibly hard. I remember that on the morning we buried Bilind, it was so cold that the ground was almost frozen. I vividly remember how cold it was.
35. We still miss Bilind every single minute of our lives. Every night, every day, we are always thinking about him and missing him. Each member of our family still has a picture of Bilind as the background on their phones so that we can see him every day. My son Bazar has also named a son after Bilind.
36. Whenever I hear a story on TV about a boat sinking and people drowning it takes me back to what happened. Every few days, I will go on a map and look at the Channel where Bilind died and the area that he was staying in before he made that last journey. As I do this, I live through it all again. I think about how I wish that I could travel there, to where he was before he died.

Some people say that when someone passes away, their spirit remains where they passed. I know it would be extremely difficult to go to a place where your son spent their final moments, but I would like to go.

37. I hope that the tragedy of November 2021 is the last tragedy like this. I hope no other people become victims in the way that my son did. At the same time, I hope those people who were responsible for this tragedy are brought to justice. This includes the smugglers, but also the individuals and organisations who did not act in line with their responsibilities. We now know that among the victims were people who spoke English, and that some called the UK and French authorities for help. However, no one went to their aid, and no one helped in the way that they should. It was left to a fisherman to find the shipwreck. It is such a tragedy, that healthy young people like my son, died because people did not do what they were meant to do. Their lives were neglected.

### **Statement of Truth**

I believe the facts stated in this witness statement are true. I understand that proceedings for contempt of court may be brought against anyone who makes, or causes to be made, a false statement in a document verified by a statement of truth without an honest belief in its truth.

Signed:

Date:

Name:



**گهواھناما (شاهدناما) شاکر بہکر بریندار زیوکی**

Personal Data	بابی بلند شاکر بہکر،	Personal Data
Personal Data		

1. ئەز بابی بلند شاکر بہکر ("بلند") ی مە، نیک ژ قوربانیت کارساتا چریا دوی 2021. ئەز یی ھاتیمە دەستتیشانکرن کو بتمامی پشکداریی د قەکو لینا کرانستون دا بکەم.
2. ئەز قی گهواھنامی پیشکیش دکەم بو دیارکنا ھندەک پیزانیت گریدای ب بابەتی قە، دیف زانین و تیگەھشتنا من بو وان کاودانیت بەری و ل دەمی بویەریت بن قەکو لینی دا. ئەز دانپیدانی دکەم کو ئەو پیزانیت من ژ کوری خو وەرگرتین بەر گەشتا وی را، دبیت ھەمی جار ان پر و/یان بنەجھ نەبن. ھەر وەسا من دقیت بیژم کو بویەریت 24/23 ی چریا دوی 2021 بو من و خیزانا من خەمگیرو دلگران بون. رەنگە بسەر قەچونا نیزیکی سی سالان کارتیکرن لسەر شیانیت من ھەبن بو بیرئینانا ھەمی بویەر و گفتوگویان برەنگەکی پرو بنەجھ.
3. ئەف گهواھنامە ب ھەفکار بیا نوینەریت یاسایی ل کومپانیا "پاریزەریت دەنکن لوئیس Duncan Lewis Solicitors" یا ھاتیە بەر ھەفکارن.

**پاشزانین**

4. ئەز وەلاتییەکی عیراقی مە، دایکبووی 1 ی تیرمەھا 1970، ل تاخی بیداری دژیم، باژیری زاخو، پاریزگەھا دھوکی، کوردستانا عیراقی، و 24 سالە ل ئاسایشا ھەریمما کوردستانی کاری دکەم.
5. ھەفژینا من یا نیکی، فەیروز کەلاد جار دەر، مخابن ل سالآ 2005 مر. مە ھەشت زاروک پیکھە ھەبۆن - شەش کور و دو کچ نیک ژ وان بلند بو. کوریت مە بارزان (دایکبووی) (Personal Data)، کاروان (دایکبووی) (Personal Data)، زانا (دایکبووی) (Personal Data)، بارام (دایکبووی) (Personal Data)، بلند (دایکبووی) (Personal Data) و ئەلند (دایکبووی) (Personal Data) ن. ئەلند ھیشتا 11 رۆژ بو ھەکو دەیکا وی چۆیە بەر دلوقانییا خودی. نھو بارزان و کاروان و بارام ھەمی د خیزاندارن ل کەنەدا دژین، و زانا ژ ی خیزاندارە ل کوردستانی دژیت. لی ئەلند لگەل من ل مال دژیت. کچیت مە میزدین (دایکبووی) (Personal Data) و نەسرین (دایکبووی) (Personal Data) دشیکرینەو لگەل خیزانیت خو دژین.
6. سالآ 2006 من ھەفژینی لگەل سیوہ مەحەمەد ئیبراھیم کر. مە پینچ زاروک پیکھە بیت ھەین - چوار کچ و کورەک - ھەمی لگەل مە ل مال دژین. کچیت مە دەریا



(دایکبوویا، Personal Data) د دنیا (دایکبوویا، Personal Data) رۆژ دین (دایکبوویا، Personal Data) و پهر ژین (دایکبوویا، Personal Data) ن. کورئ مه دلبرین ل سالآ (Personal Data) یئ پهیدا بوئ.

### بلند شاکر بهکر

7. کورئ من بلند ل 1ی کانوینا دویئ 2001 ژدهیک بو، زارۆکهکئ گهلهک تهناوو خۆرست نهرم بو. ههمی دهمان یئ بتوره بوو دویر بو ژ ئاریشان. بلندی ههقههندییا موکوم لگهل خویشک و برایتت خو ههبوو لگهل وان ههر گهلهک یئ باش بو. نهخاسمه ل سالتت پستی وهههرکرنا دهیکا وی، یئ خۆشتقی و خهمخور بو بو خویشک و برایتت خو. ههرچهنده یئ بچویک بو، بلند ههر هاریکار بو دگهل وان. ئهو ژ ی جورئ کهسانیا وی دیاردکهت - گهلهک یئ شرین مروّف بوو ژ بهر هندئ یئ خۆشتقی بو دهف خهلکئ.

8. بلندی هند ههز ژ قوتابخانهیئ نهدر قیجا بتنی سهرهتایی خویند. ل دهوری پولا شهشئ ل ژیی 11 سالیدا خویندن هیلا. پستی خویندن هیلا گهلهک ژ وهختئ خو تهرخان دکر بو ههقههندییت جفاکی لگهل ههفال و خزمان. تاخی ئهم لئ دژین یئ بچویک بو، بتنی مالهک رهخودوریت مه ههبو، لهوما بلند ههر ل دهرفه بو داکو کهسیت دی ل مهحلی بنیاسیت. دیسان لگهل من دهاته گهشتان بو کیلانگههیت گوندهواری بیداری.

9. بلند تۆلازهکئ لهشساخ و ساخهلم بوو کهلهش زراف بوو نیزیکی 180سم یئ بالا بو. چ جار ان چ گرفتتت ساخهلمی و نهساخی نهپۆن، و ههر یئ چهلهنگ بو.

10. بلندی گهلهک ههز ژ مهلهقانییا دکر. رویارهک یئ ههی کو دناف زاخو را دچیت، پرهکا بناقودهنگ ژ ی ههی هنداقی وی رویاری. بلند رۆژانه ل هاقینی دچۆ ویرئ دا لگهل ههقالتت خو مهلهقانییا بکهت و باهراپتر ژ وهختئ خو د ئاقئ دا دبوران. هنده جار ان ل مهلهقانگههیت گرتی مهلهقانی دکرن ههرچهنده وی مهلهقانییت ژ دهرفه خۆستر دقیان. بلندی چ جار ان بو بهریکانئ مهلهقانی نهدرن بهلی پا مهلهقانهکئ زیرهک بو. پرستی ههکو من بهیستی کو دو کهس ژ گهمیئ بیت قورتل بوین ل ههیفا چریا دویئ 2021، ل دهسپیکئ من بو خو دگۆت بلند دئ ئیک ژ وان بیت، چونکی یئ مهلهقان بو. لئ مخابن ئهقه چارهنقیسی وی بو.

11. بلند بهری کوردستانی بهیلتت، نیزیکی سی مههان لگهل ههقالهکی ل سهرتراشخانهکا خوجهی شۆل دکر. ئهز دبیم وی ههتا وی دهمی چ جار ان شۆل نهکرو، چونکی من ژ بهر گهلهک نهگهران نهدهقی شۆل بکهت. دهمی دهیکا بلندی ل سالآ 2005 چۆیه بهر دلوقانییا خودئ، ژیی وی هینشتا سی ههتا چوار سال بو، قیجا



ئەز نەچار بۆم بېمە دەیک و بابیت وی. من دقیا چاقئ خو بدەمی و بخودان بکەم، و من نەدقیا ھەست بکەت کو پیدقیە کاری بکەت. لگەل ھەمی زارۆکیت مە من ئەف ھەستە ھەبو.

12. ھەکو دەیکا بلندی ئەمرئ خودئ کری، ئەز د وی باوەریئ دا بوم کو باش تینەدگە ھشت کا چ چیدبیت، چونکی ھیشتا یئ بچویک بو. و ھەکو مەزن بۆی ئیدی بزەحمەت بیریت دەیکا خو دکرن، بەس ھەر بو وی یا سەخت بو ژ دەستدانا ئیک ژ دەیک و بابان. من بیگارەک دکر زارۆییت مە بباشترین ریک بخودانکەم و من ددیت ھەکە بریارا ژنئینانی بدەم جارەکا دی، تقیا من ئیکا وەسا ئینابا کو بکیر مال و بچویکیت من بەیت. پشتی من ھەقزینی دگەل سیوی کری، ئەوی جھئ دەیکا ھەشت زارۆکیت من گرت، بلند ئیک ژ وان، و وی گەلەک ھەز ژ وان دکرو چاقئ خو ددایئ و ھەر تشتەک د شیانا وی دا با ژئ نەقەدگرت. یال بیرا من گەلەک زوی ھەمی رۆژبۆنییت وان ژبەر کرن و ھەکو ھیشتا دبچویک خارن دویف داخازیت وان بو چیدکر. ژبەر ھندئ زارۆکیت من ژئ ھەز ژ سیوی دکرو شتی دەیکا خو دقیا.

### مشەختبۆن ژ کوردستانی

13. ژیان ل کوردستانا مە یا سەختە. گەلەک جار ان مەملانی چیدبن و ئەم وەک کورد براستی دنزاد نینین. و نەدبستەینە ب دلئ خو لە ھەمی دران بگەربین، و بچینە ھەر ەردەکی رۆبەری کاودانیت نەخۆش دبین. بو نمۆنە بیرا من دەیت سألەکی بەری کو بلند بەرەف بەریتانیا بچیت، لبر بو بو بپنقەدانئ گەشتەکی ببەتە تورکی. لئ ل فرۆکخانئ ھاتە راگرتن و ریکری لیکر کو بچینە وەلاتئ وان، بتئ چونکی نالایئ کوردستانی لسەر چەنتا وی بو.

14. ئەو سەر دەرییا ھندە سألە لگەل مللەتی مە دەھیتە کرن وی ھەستی ل مە پەیدا دکەت کو ئەم نیت د قەفەسەکا جوداکری دا. دگەل ھندئ من ھەر وەلاتئ خو دقیت، بەلئ ژ من قە ژیار لقارا بو گەنجان بزەحمەتتەرە ئەز دزانم ژئ بۆچی. ئەو ب وان ھەستان مەزن بۆن کو ئەو بی پاشەرۆژن، یان چ پاشەرۆژیت گەش نینن.

15. پشتی مرنا دەیکا بلندی، من دانا ئەز جھئ دەیکا وان ژئ تریکەم. ھەرچەندە بیقام نەیا بساناھی بو ئەز شوینا ھەردو دەیبابا بگرم، لئ بریارا بلندی یا مشەختبۆنی ھیشتا ژیان مە ئالۆزتر کر، وەسا کو ئەز شاش بۆم کا دئ چاوا سەر دەریئ لگەل وی کەتواری کەم. من ھیقی ژ بلندی کرن نەچیتن و ب ھەمی ریکان بزاف کر بمینیت، بەلئ ژدل یئ رژد بو مەرما خو بجھینیت و ل دویمایئ من چۆنا وی ھەری کر. من دزانی د ھەزا جھیلان دایە کول ھندەک جھیت دی بژین، لئ دلئ من ھەر یئ تەنگ بو ب و ھەر بۆنا کورئ من و ئەز نەدشیام وی چەندئ داعیرم.

## گهشت ژ کوردستانی بو فرهنسا

16. له 24 ی چریا ئیکئی 2021، بلند ژ کوردستانی مشهخت بو لگهل ههقالهکی خو ب نافی مههمهد (نافی مالباتا وی نزانم). من مههمهد گهلهک باش نهنیاسی. ب دیتنا من ئیک ژ وان کهسان بو بیئت کو بلندی نیاسین، چونکی وی ژ ی لهر بو وهغهری بکهته نهوړوپا. بهری مشهختبونی ژ وهلاتی ب دهمهکی کیم ئیکودو نیاسی. نهوا نهز تیگههشتیم مههمهدی براو مام ههپون کو ل نهلمانیا دژین. ههکو بلند لسهر گهشتا خو، مه بهردهوام دگهل ئیکودو دناخت برییا تیلهفونا واتسای. هر جهی گهشتبایی، تیلهفون دکر داکو بیزانینیت نوی بکههینیته من.

17. بلندی و مههمهدی ب تهکسیی وهغهر کره بهغدا داکو ژ ویی بچنه بیلاړوسیا. ودهمی بلند ل بهغدا، من تیلهفون بو کرو من گوئی ژ فرۆکهخانئ نه دهرکهفیت، ژ بهرکو وی دهمی دهقر گهلهک یا نارام نهبو. پشتی کو زانی چ گهشتیت ئیکسهر نین هر دو فرینه دیمهشقی پایتهختی سوری و ژ ویی گهشتا خو بره بیلاړوسیا. بلند ب پهسهپورتا خو چو و فیزهیا بیلاړوسیا و مرگرت بو. نهز نهی پشتراستم ژ وی باژیری چوینی، بهلی ل بنهجهی، قهچاغیهک هاته بهراهی و پاشی برنه شوقهکی. من قهچاغی نهنیاسی و نزانم یی ژکیه و بلندی ژ ی ب چ رهنگان سهروبهریت هندئ بو من دیار نهکربون. بمن وهره مههمهدی و برایی وی پهپوهندی ب قهچاغیبان کر بو داکو کاروباری وان ریک بیخیت. بلندی هندهک کهسیت دی ل وی شوقی نیاسین و خو کره قولهکا شمش حهقت کهسی.

18. بلندی تیلهفون کر داکو بیژیته من کو بیئت گهشتینه بیلاړوسیا. من پرسیار ژ ی کر کا دهف ههوه چاواپه، بهرسفا وی نهو بو کو ههمی کاری وان باش بریقه دچیت، بتی گهلهک یا ساره. من پاره دابونی داکو ساکویهکی ستویر بکریت دا ژ سهرما وارا بیاریزیت، ههروهسا خرن و قهخارنان بکریت بو گهشتا خو.

19. پشتی شهقهکی ل شوقهقی نفستین، قهچاغی بلند ب ترومیلی گههاند بهر سنوری. و چیدبیت سنوری ناقهرا بیلاړوسیا و پولهندا بو. پاشی ب پیمان دهربازی سنوری بون و نیزیکی پینچ شمش سهعتان ب پیمان چون. بهری کو ژ سنوری دهر باز بن، بلندی زهنگهکا تیلهفونی لیدا دا بیژیته من کا چ دکمن، و ژ بهر هندئ کو قهچاغی گوئی نفیا موبایلیت خو قهرینن هتا دهگههنه نهلمانیا. و نهف چهنده ژ ی ژ بهر سلامهتیا وان و دهستهلات پی نههسیین. پشتی وی گهشتا دویرو ریژ ب پیمان، ترومیلهکا دی چاقری وان بو، و ناف ناخا پولهندا قیراجون.

20. بلندی بهری خو دا ریکا نهلمانیا و پشتی گهشتی، دهه رۆژان ل کهمپهکا پهناگهران ما. و ل ویی ژ ی مه پهپوهندیهکا قیدیوی کرو گوته من کو چافی خو ددهنه مهو



هندەك يېت ھەين زادی پېشكېش دكەن. دويفرا بلندی كەمپ ھيلاو چۆ باژيرى كويلن. ئەوا ئەز تېگەھشتيم ھەفگري گەشتا وى مەھمەد پريار دال ئەلمانيا بمينيت ژبەركو ھندەك مروفيت وى ل وپري دزين.

21. بلندی لېر بو ژ كويلن گەشتكەتە فرەنسا. و نافونيشانیت وئ بنهجهئ قەچاچى دابونى، لى ھندەك ژ وئ رېكى قارى بون. ئەز نەي پشتراستم كا ب تەكسيى يان پاسى چۆيە، بەلى بەر گەشتى را كەسەكى پرسيار ژى كر كا بەرگەھا وى بو كيرىيە، وى گوتى دى چمە پاريسى. ل وپري وى مروفى ناگەھدار كر كو يى دچيتە رىكا چەوت، لەوا بلند ل نيزيكترين دەليقە ژ ترومبيلى بخار كەفت. و ئىكسەر تېلەفوننا من كرو گوتى ئەز يى بەرزە بيم ناڤ دارستانەكى. من گوتە بلندی "ھەر ترومبيلەكى بيبى راولستينەو داخازا ھاريكاريى ژى بكة"، و وى ژى وەكر بەلى پا وەسا ھەلكەفت ترومبيللا پوليسى بو. بلندی گوتى ئەز برمە ئوتيلەكى، و ژ وپري ژى سيارى ترومبيلەكى بو بەرەڤ كەنارى ژورپى فرەنسا.

## سەربۆرا ژورپى فرەنسا

22. ئەز دېم بلند ل 18ى چريا دويى 2021 گەھشتە كەنارى ژورپى فرەنسا، و تېلەفوننا من كرو گوتە من يى ل باژيركى دەنكيرك. ديسا بو من ديار كر كو چەند كوردل وپري ھەنە، كو پتريا وان سۆرانى دناخت، و ھندەكا ژى بەھدینی دناخت. بلندی گوتە من ئەو لگەل كۆمەكا كەسان يېت كول كەمپى نياسين، پېكفە ب تەكسيى چۆنە ناڤ باژيركى بو كرينا خارن و پېدقبيان.

23. بگشتى ھندى من لگەل بلندی ناخفتى بدرىزيا گەشتا وى دگوتە من كو ھەمى تشت باش برېقە دچن و چ جارن چ دلگرانى بو من ديار نەكریە، ژبلى كو ژيان ل باژيركى دەنكيرك يا سەختە ژبەر سەرما وئ و بارودوخى خېقەتگەھا "جەنگل" يى نەخوش. گازندە بو من دكرن دەربارى كاودانیت وپري كو دشيم بيزم زەحمەتا وى ل وپري ديتى ژ ھەمى قوناغیت بەرى وئ پتر بو. بنيزيكى قە رۆژانە ژ 18 حەتا 23ى چريا دويى 2021 من لگەل بلندی دناخت.

24. لە 23ى چريا دويى 2021 چەند جارن من لگەل بلندی ناخفت. پەيوەندييا ئىكى ل دەورى سەھەت 12:00 ب دەمى عيراقى بو (09:00 GMT)، ھەكو گوتیە من قەچاچى يى گوتیى ھەر وئ رۆژى دى دەينە رى.

25. دەورى سەھەت 18:00 ب دەمى عيراقى (15:00 GMT) بلندی تېلەفون بو من كر ھەكو دپاسى دا. بلندی گوت كەسەك دى ھیت وى وب سى ھەقالان قە ژ جەنگلى ل دەنكيرك دەرپخیت و بەتە جەھكى دى ل بەر كەنارى دەرپای. من نەدزانی ئەو

- کهسیت لگهل بلندی کیوون و کی دگهل بو د بهلهمی دا هتا کو من خیزانیت وان نیاسین پشنتی قهومینا وی کارهساتی.
26. نیزیکی سهعت 20:00 ب دهمی عیراقی (17:00 GMT) بلندی تیلهفون بو من کر هکو بریقه دچونه گهمی. ژ وی گفتوگوئی دیار بو وی گلهک سار بو - من ژ دهنگی وی دزانی - ژ بهر هندئی من پرسیارا وی کر کا جلکیت سهرمایئ دهرن. ئینا گوت نهو دهمهکی دریزه نه م ب پنیان دهنین، ژ دارستانی هتا جهی سیار بینا بهلهمی.
27. نیزیکی سهعت 00:00 ب دهمی عیراقی (21:00 GMT) ل 24 ی چریا دویئ 2021، من دویمای پیوهندییا تیلهفونی لگهل کوری خو کر. ناخفتنا بتئی کری نهو بو: دئ ل گهمی سیار بین. دهر پیوهندیئ را دهنگی ژنهکی و زارویان دهات. ل بیرا منه وی دهمی سهلیقا دهنگی وان بو من دیاردکر کو زاروک ژ ناقتی دترسیان. بلندی گوتی دئ نهو گهشت 3-4 سهعتان فهکیشیت هتا دگه هنه قاما دی یا کهنالی، کو دهوری سهعت 05:00 یان 06:00 ب دهمی عیراقی (02:00 or 03:00 GMT) قهول بو بگه هنه بهریتانیا. مه هند دهلیقا ناخفتنی نه بو، چونکی بلندی گوته من قهچاچی یئ گوتیه مه پندقیه موبایلان قهرینن ل وی گهشتی.

### ناکامیت کارهساتی

28. من نیدی لگهل بلندی نه ناخفتهقه. بهلی رۆژا پاشتر سپیدی دهوری سهعت 06:00 ب دهمی عیراقی (03:00 GMT)، من ههست ب دلخوشی کر چونکی یا ژ من قه بیت گهشتین. پاشی ل دهوری سهعت 23:00 ب دهمی عیراقی (20:00 GMT) ل 24 ی چریا دویئ 2021، ل کهنالا رۆداو یا کوردی من بهیست کو گهمیهک یا نقو بوی دهمی کو پیکول دکر بگه هیته بهریتانیا. من سهکره کهنالی تلهفونی بیت دی داکو پشتر استیم کا چ بویه. د وی دهمی دا من نهدزانی بلند یئ ساخه نان نه، بهلی من دگهل خو دگوت ب دودی قه کا شیاینه دهر باز بن نان نه. من بهیستبو کو نهو بیت ب قهچاچی دگه هنه بهریتانیا، ل دهسپیکئی دبیت ب ههر جورئ هه بیت دهینه دهسته سهر کرن و موبایلیت وان ژئی دستین. وی چهندی هیقی دانه من چونکی چیدبو نهو نهشیایه دهر حال پیوهندی بکته.
29. مه بریار دا وینئ بلندی بو پسمامی خو فریکهین یئ کو ژ میژه ل بهریتانیا. ناقتی وی عزالدین حاجی مصطفی یه. وی گوت ههکه بلند ب سلامهتی گه هشته بهریتانیا، دئ ل توتیلهکی یان دهستسهر گه ههکی بیت. پسمامی من وینئ بلندی بو نیاسیت خو فریکر ل بهریتانیا، نهوان ژی پرسیارا وان کهسان کر بیت کو ل قئ دویمای پی گه هشتین، کا کهسهکی بلند دیتیه.

30. نهقه نهخوشتترین دهراف بو بو من و مروقتیت من. براستی نهو دهف من سهختترین قوناع بو دژیانا من دا دهسپیکری. مه وهسا ههست کر ژیان بهر مه ههمیا راوهستیا،

ههروهکی وهخت ژی راوهستیای و ئەم بتنی چاقری بۆین کو تشتهکی ژ کوری خو  
یی خوشقی بزانی.

31. ئەم ل هیقیبا هیشتا سالو خان بۆین، "عزالدين"ی گۆته من کو وی پهيوهندی یا کری  
ب دهزگرئ کسانهکا کو گومانا ههی دناف کومه لا گهمیی دا بیت. وی کهسی بو  
کورمامی من بهحسی ریکخستیهکی کر بناقی "لوتکه"، کو هاریکاریا پهناگهران  
دکته و بهر ههقیبت وهرگرتنا نمونیت دی ئین ئەی DNA دکر بو نیاسینا قوربانیان.  
پشتی نیزیکی مهههکی ژ بویهری، ئەز چۆمه باژیری سلیمانیه، عیراق، و ل ویری  
من ئیک ژ ههقالت "عزالدين"ی نیاسی. ئەز شهقهکی ل نوتیلی مام و رۆژا پاشتر  
ئەز برمه جهی وهرگرتنا نمونیت دی ئین ئەی DNA.

32. پشتی ههيامهکی ژ فریکرنا نمونیت دی ئین ئەی DNA، ل دویماهی ئەم پی  
حهسیان کو بلند ئیک ژ قوربانیان بو دهمی ئەو چهنده هاتیه پشتر استکر د  
راوهشهکا تلهفزیونی دا یا کهنالا رۆداو. ل بیرا من نینه کیژ ریکهفته. ژ ویری و یقه،  
پندقی بو ئەم ل هیقیبا تهرمی وی بین بهینهقه. ل بیرا منه چهند رۆژان دهرانده ئەز  
دچۆمه فرۆکخانهیا ههقلیری بو وهرگرتنا تهرمی وی، لی هه جار گهشتا فرینی  
دهاته پاشنیکستن. دیسان بیرا من دهیت جار هکی ئەم ب ترومبیلی ل رۆژ هکا گهلهک  
مژ چۆینه فرۆکخانهی، لی لویری گۆتهمه ژ بهر نهخوشییا سهقای سوبههی وهرن. ئەهی  
تشتی خه ما مه هیشتا مهستر لیکرو کهلهژانا مه دریکر.

## دویماهی

33. یا بزهمهته ئەم بیژین چهند قی کارهساتی کارتیکرن ههبویه لسه خیزانا مه؛  
شوینهلهکا کویر لسه مه ههبو ژ لایی پهروشی و دهرونی فه. ئەوی بینه بهرچاقیت  
خو تو کهسهکی ژ دهست بدهی، کهسانهکی بهردل وهغهری بکهت ژ قی دنیاوی.  
ئاسایانه، پشتی رویدانی تو دشیی دهست ب تازی بکهی، و دهست ب سهروبهری  
بههی بکهی. ههچهنده هیشتا بیقام یا بزهمهته، لی یا ژ من فه د قی رهوشی دا  
مروف هه چاوا بیت نهچاره قی نهخوشی بیهرینیت. پشتی کارهساتا سال 2021،  
ئەم د قوناغهکا خهتره دارو سهیم دا دبۆرین چونکی مه نهذزانی بلند یی ساخه یان نه.  
مه نهذزانی چ بکهین، کوری مه شهف و رۆژان د هزرنیت مه دا بوو ئەم نهشیان  
وان هزران ژ خو دویرکهین. دویدا پشتی کو دویماهی مه زانی بلند بو قوربانیه،  
قیجا مه چ ری نه مان تنی هیقیبا سندریکا وی بین. نهپشتر استی و گیرۆبۆن د هه می  
قوناغان دا سهربۆرا مه هیشتا تهنگاقت لیدکر. ههتا گههشتیه وی قامی یا من هیقی  
دکر ئەز مرمام. مرن بو من خوشتر بو ژ وی دلنیشییا ئەم کهفتینی.

34. پشتی کو مه جهندهکی بلندی وهرگرتی، ل دهسپیکتی یا بزهمهت بو جههکی ببین  
بو تازی دانانی و پیشوازییا بههیداران ژ بهر نهساخیا کۆرۆنا، لی ل دویماهی

عبار خانک بدهستمه کفت و مه 200 حتا 300 کورسیان لی دانان. د ماوی 2  
رؤژان دا گلهک خهک هاتن، چهند رؤژان پشتی هنگی ژی مه هیشتا بهیدار ل  
مالا خو ههپون. ئەف قوناغه ژحیل یا سهخت بو. ههرا ل بیرا من وی سپیدی ههکو  
مه بلند قهشارتی، هند سهرا بو وهخت بو عهرد بیته قهریسهک. هیشتا یا د ههرا  
من دا کا چهند سرو سهقهه بو.

35. نیدی گاڤ نهما د ژيانا مه دا بیریا بلندی تیدا نهییت. ههمی شهقان، ههمی رؤژان،  
ههس بیته ههزریته مه داو ژی د خهریب دبین. بلند یی بویه پاشوینی (باکگراوندا)  
موبایلنیت خیزانا مه ههمی دا ههس بهر چاقنیت مه بمینیت. حتا هندی کورری مه ناڤی  
فرۆشگهها خو کریه "بلند".

36. یا وه لمن هاتی ههردهما د تیلهفریونی دا من گو هل سهراهاتییهکی بیته گهمیهک یا  
نقو بوی و خهک یی خهندقی ئەو من دبهتهف بیرهاتنیت وی قهومینی. ههس ههپام  
ئهز دچمه بهر نهخشهی و سهحدکهمه وی کهنالی یی کو بلند تیدا مری و وی دهقهری  
یا کو لی مای بهری گهشتا وی یا دویماهی. ههکو وهدکهه، جارهکا دی ههروباریت  
وی قهومینی بو من زیندی بنهقه. ئەز ههزو خوزییا دکهم ئەز شیاپام بچمه ویری،  
ل وی جهی ئەو لی، بهری ژيانا خو ژ دهستبدهت. گوتهک یا ههمی ههکو کهسهک  
وههرا دویماهی دکته، جانی وی ل وی جهی دمینیت یی کو لی دهرکهفتی. ئەز  
دزانم گلهک یا تهله مرۆف بچیه عهردهکی کو کورری مرۆفی دهمیته خو بیته  
دویماهی ل ویری برین، لی ههس ههرا من یا لسهس سهرهانا ویری.

37. هیقییا من ئەوه کارهساتا چریا دوی 2021 دویماهی نهخوشییهت. ههروهسا من  
هیقییه کهسی دی وهکی کورری من نهبیته جانگوری. د ههمان دهم دا ئەز هیقیدارم ئەو  
کهسیت بهرپرسیار ژ قی کارهساتی بهینه دادگههکرن ژ قهچاچچیان و تاک و  
ریکخستیته کو سستی کری د ئهرك و بهرپرسانیته خو. ژنوی ئەم سهرههلبوین  
کو دناڤ خهندقیان دا هندهک ههپون ئینگلیزی دزانی، وههندهک ژ وان پهیههندی ب  
دهستههلاتداریته بهریتانیا و فرهنسا کر بو داخازیا هاریکاری، لی کهس د ههوارا وان  
نهچو و کهسی ژی وهکو پیدی دهستی هاریکاری دریز نهکر. لیگهپانیا گهمیا  
بنناقبوی هسپارته ماسیگرهکی. د کارهساتهکا هوسا دا، گهنجیت شپتی کورری من بونه  
جانبهخش ژ نهگهرا خهسارییا هنده مرۆقان د کارو ئهركیت خو دا، کو ژيانا وان  
لدهف وان یا بی بها بویه.

## راستگوتن

ئهز ل وی باوهری مه کو ئەو راستیته ل قی گهوهنامی دا هاتین ددرستن. و ئەز دزانم کو  
چیدیته ریکاریته یاسایی بیته سفکاری ب دادگههی ههبن دهرهقی ههس کهسهکی کو



**Habibi**  
**Interpreting and Translation**  
Breaking the language Barrier

Habibi Interpreting and Translation LTD  
35 Pinner Park Avenue, Harrow, London, HA2 6JY  
Email: [info@habibi-interpretins.co.uk](mailto:info@habibi-interpretins.co.uk)  
Contact: PD 366 PD 933

گۆتتهکا دره و تى بىخيتن يان ببينه نهگهرا وى چهندي نهر گۆتن ببينه دره و د بهلگهنامهکا  
پهسندکرى ب راستگۆتتهکى، بىي کو باومر پهکا ژدل ب راستىيا وى همبیت.

Personal Data

نیمزا:

رێکھفت: ۷/۷/۲۰۲۵

ناف: شکر یاکر بریند ار

I have translated the above text from English into Kurdish Language to the best of my knowledge, ability and command of both these languages.

Translator-

Name

Date: 30/12/2024

Registered in England and Wales: 7551232

INQ010387\_0018